

บทที่ 1

บทนำ



## ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ในท่ามกลางรายการโทรทัศน์สำหรับเด็ก ซึ่งประกอบด้วยรายการประเภทการแสดงของเด็ก รายการนิตยสารทางอากาศ รายการละครหุ่น รายการตอบปัญหา/เกม รายการสารคดี รายการละคร และรายการภาพยนตร์การ์ตูน ฯลฯ นั้น จากการสำรวจของสถาบันวิจัยสังคม จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยร่วมกับมูลนิธิเพื่อการพัฒนาเด็กและนิตยสารวงการ (2525) พบว่า รายการภาพยนตร์การ์ตูนเป็นรายการที่เด็กชอบมากที่สุด รองลงมาคือ รายการภาพยนตร์จีน ส่วนรายการสำหรับเด็กประเภทอื่น ๆ เด็กชอบเป็นอันดับรองลงไป ซึ่งตรงกับการศึกษาของสุภัทญา ตีระวนิช และ นันทริกา คุ่มไพโรจน์ (2527) ที่ศึกษาเรื่องอิทธิพลของสื่อต่อเด็กในกรุงเทพมหานคร พบว่า รายการโทรทัศน์ที่เด็กชอบมากที่สุดคือ รายการภาพยนตร์การ์ตูน และ อคูลย์ และ สุภัทวดี อภินันท์ (2529) ศึกษาพบว่า รายการโทรทัศน์ที่เด็กชมหนึ่งในภาคตะวันออกเฉียงเหนือชอบมากที่สุดคือ รายการภาพยนตร์การ์ตูน รวมทั้งจากศึกษาของ วไลรัตน์ พูนวสิน (2535) พบว่า รายการโทรทัศน์ที่เป็นที่นิยมของเด็กชมหนึ่งในจังหวัดสุรินทร์คือ รายการภาพยนตร์การ์ตูนและจากการศึกษาของ บัณฑิตา หองสิมา (2536) พบว่า รายการโทรทัศน์ที่เด็กเปิดรับมากที่สุดคือ รายการภาพยนตร์การ์ตูนและละคร และจากการศึกษาของ อรพินท์ สักดิ์เอี่ยม (2537) ผลการวิจัยพบว่า ประเภทของรายการที่เด็กเปิดรับชมมากที่สุดคือ รายการประเภทการ์ตูน นอกจากนี้ อรทัย ศรีสันติสุข ยังได้กล่าวไว้ในบทความเรื่อง "การ์ตูนญี่ปุ่นกับเด็กไทย" ว่า "สำหรับเด็กไทย การ์ตูนคือสิ่งโปรดปรานอันดับหนึ่งซึ่งเด็กมักจะชอบและมีโอกาสได้ดูจากโทรทัศน์มากกว่าสื่อชนิดอื่น" (อรทัย ศรีสันติสุข, 2527) ซึ่งจากการที่เด็กดูโทรทัศน์นั้น อาจเนื่องมาจากการอยากดูภาพยนตร์การ์ตูน (เมธา วรกาล, 2537) และโดยส่วนใหญ่เด็กจะเปิดรับชมรายการภาพยนตร์การ์ตูนและรายการสำหรับเด็กประเภทอื่น ๆ

ในช่วงเวลา 16.00-18.00 น. ของวันจันทร์-ศุกร์ และช่วงเวลา 08.00-10.00 น. ของวันเสาร์-อาทิตย์และวันหยุด (อรพินท์ สักดิ์เอี่ยม, 2537)

สาเหตุของการที่เด็กชอบชมรายการภาพยนตร์การ์ตูนทางโทรทัศน์มากที่สุด อาจเป็นไปได้ว่า ภาพยนตร์การ์ตูนนั้นเป็นเรื่องสั้น ๆ เข้าใจง่าย สดุด มีสีสันสวยงามมีการเคลื่อนไหวที่ดึงดูดใจ (อคุลย์ และสุภัควดี อภินันท์, 2529) โครงสร้างเรื่องของภาพยนตร์การ์ตูนมีลักษณะที่สอดคล้องกับอารมณ์ความรู้สึกของเด็กที่ดู (สถาบันวิจัยสังคม จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2525) และมีเนื้อหาใกล้เคียงกับสิ่งแวดล้อมที่เด็กเห็นอยู่เป็นประจำ เนื้อเรื่องดำเนินไปง่าย ๆ ให้ความบันเทิงเห็นได้ชัดเจน ไม่สลับซับซ้อน (จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2525) และที่สำคัญการ์ตูนเป็นรายการที่มีลักษณะจินตนาการ เพื่อค้นเกินกว่าความเป็นจริง (Fantasy) ซึ่งวัยเด็กมีความต้องการเพื่อสร้างเสริมจินตนาการของตนเอง เพราะเด็ก ๆ ยังไม่ถูกผูกติดอยู่กับความเป็นจริง (realistic) มากนัก

แม้ว่ารายการภาพยนตร์การ์ตูนทางโทรทัศน์ เป็นรายการที่เด็กชอบชมมากที่สุด ในบรรดารางวัลสำหรับเด็ก แต่ก็เป็นที่น่าสังเกตว่า ประเทศไทยยังไม่มีการผลิตภาพยนตร์การ์ตูนสำหรับเด็กไทยออกฉายทางโทรทัศน์เลย (จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย และ อรทัย ศรีสันติสุข, 2525) ภาพยนตร์การ์ตูนที่ออกอากาศทางสถานีโทรทัศน์ไทย ล้วนเป็นรายการที่นำเข้ามาจากต่างประเทศทั้งสิ้น เช่น ภาพยนตร์การ์ตูนจากประเทศสหรัฐอเมริกาและประเทศทางยุโรป ซึ่งส่วนมากเป็นภาพยนตร์การ์ตูนจากประเทศญี่ปุ่น จากการศึกษาวิจัยของ พรชัย ในช่วงปี 2531 พบว่า จากภาพยนตร์การ์ตูนทั้งหมดที่แพร่ภาพออกอากาศทางสถานีโทรทัศน์รวม 13 เรื่องปรากฏว่า เป็นภาพยนตร์การ์ตูนญี่ปุ่นถึง 10 เรื่อง มีภาพยนตร์การ์ตูนฝรั่งเพียง 3 เรื่อง (พรชัย เชวงเศษ, 2531) และจากการศึกษาของ วไลรัตน์ พูนวสินในช่วงปี 2535 พบว่า มีภาพยนตร์การ์ตูนแพร่ภาพออกอากาศทางสถานีโทรทัศน์จำนวน 24 เรื่อง มีภาพยนตร์การ์ตูนญี่ปุ่นประมาณ 19-20 เรื่อง นอกจากนั้นเป็นภาพยนตร์การ์ตูนฝรั่ง (วไลรัตน์ พูนวสิน, 2535) ซึ่งการที่สถานีโทรทัศน์นำภาพยนตร์การ์ตูนจากต่างประเทศเข้ามาเผยแพร่ออกอากาศนั้น ก็เนื่องจากยุคแรก ๆ นั้นสถานียังขาดแคลนรายการอยู่มาก จึงต้องนำภาพยนตร์การ์ตูนมาเสริมรายการ และก็



เพื่อให้ความบันเทิงแก่เด็ก และคุ้ม (พรชัย เชวงเดช, 2531) ซึ่งภาพยนตร์การ์ตูนที่นำเข้ามานั้นก็ได้รับความนิยมอย่างสูง สามารถสร้างผลกำไรให้กับทางสถานีอย่างมาก (สุทธาทิพย์ ศรีวรานนท์, 2537)

ประกอบกับประเทศไทยเองยังไม่มีผู้ผลิตภาพยนตร์การ์ตูนชุดสำหรับเด็กไทยออกฉายทางโทรทัศน์จริงจังเลย นับตั้งแต่กำเนิดโทรทัศน์ไทยเมื่อปี พ.ศ. 2495 จนถึงปัจจุบันจะมีก็แค่เพียงภาพยนตร์การ์ตูนโฆษณา ภาพยนตร์การ์ตูนเพื่อการรณรงค์สั้นๆ และภาพยนตร์การ์ตูนที่ผลิตจากคอมพิวเตอร์ เป็นตอนสั้น ๆ ไม่กี่ตอนเท่านั้น ส่วนภาพยนตร์การ์ตูนที่ผลิตขึ้นในรูปแบบของรายการภาพยนตร์การ์ตูนชุดทางโทรทัศน์ เช่นเดียวกับรายการภาพยนตร์การ์ตูนชุดทางโทรทัศน์จากต่างประเทศนั้นไม่มีเลย ซึ่งภาพยนตร์การ์ตูนที่ผลิตขึ้นในต่างประเทศย่อมสะท้อนถึงค่านิยมและวัฒนธรรมของประเทศนั้นๆ (เสม พรังหวงแก้ว, 2525) จึงเป็นช่องทางของการไหลบ่าของวัฒนธรรมต่างชาติเข้ามาสู่เด็กเล็กในสังคมไทย (ระวีวรรณ ประกอบผล, 2535) ซึ่งปัญหาเรื่องการรุกรานทางวัฒนธรรมนี้ไม่ใช่เกิดเฉพาะในประเทศไทยเท่านั้นแต่เป็นปัญหาของโลกทีเดียว (เมธา วรกาล, 2537) ดังนั้นจึงควรส่งเสริมให้มีการผลิตภาพยนตร์การ์ตูนของไทยมากกว่าที่จะรับเอาภาพยนตร์การ์ตูนจากต่างประเทศมาฉาย (อรพินท์ ศักดิ์เอี่ยม, 2537) ซึ่งน่าจะผลิตภาพยนตร์การ์ตูนสำหรับเด็กไทยได้ โดยการนำแนวเรื่องของละครพื้นบ้านมาผสมผสานกับการนำเสนอแบบภาพยนตร์การ์ตูน (วไลรัตน์ พูนวสิน, 2535) เพื่อสนองตอบความต้องการชมรายการภาพยนตร์การ์ตูนของเด็กไทย นอกเหนือจากรายการภาพยนตร์การ์ตูนจากต่างประเทศที่มีอยู่แล้ว (วไลรัตน์ พูนวสิน, 2535 และอรพินท์ ศักดิ์เอี่ยม, 2537) และการผลิตรายการภาพยนตร์การ์ตูนขึ้นเองภายในประเทศจะสามารถเลือกสรร กำหนดรูปแบบและเนื้อหาที่สัมพันธ์เหมาะสมกับความต้องการของเด็กและสังคมได้มากกว่าการนำรายการภาพยนตร์การ์ตูนที่ผลิตจากต่างประเทศ ต่างวัฒนธรรม มาออกฉาย ซึ่งการวางกรอบกำหนดหรือควบคุมทำได้โดยลำบากเนื่องจากต่างประเทศเป็นผู้กำหนดเอง

แนวคิดนี้ได้เคยมีหน่วยงานของรัฐและองค์กรเอกชน ได้ให้ความสนใจและเห็นความสำคัญ คือ โครงการส่งเสริมสื่อมวลชนเพื่อเด็กในมูลนิธิเพื่อการพัฒนาเด็ก (มพค.)

ได้ทำการศึกษาและทดลองการผลิตรายการโทรทัศน์สำหรับเด็ก ประเภทรายการภาพยนตร์การ์ตูน โดยร่วมกับผู้เชี่ยวชาญของคณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยและผู้ผลิตอิสระ ซึ่งก็ประสบปัญหาหลายประการและโครงการดังกล่าวก็ไม่ได้รับการสานต่อ (โครงการส่งเสริมสื่อมวลชนเพื่อเด็กมูลนิธิเพื่อการพัฒนาเด็ก, 2525-เพปวิททัศน์)

สาเหตุที่ประเทศไทยมีการผลิตภาพยนตร์การ์ตูนในรูปของภาพยนตร์สำหรับเด็กตามโรงภาพยนตร์และภาพยนตร์การ์ตูนในรูปของรายการโทรทัศน์มีน้อยมากนั้น ยังไม่ได้มีผลการศึกษาวิจัยระบุชี้แน่ชัด เพียงแต่ได้มีการตั้งข้อสังเกต จากผู้ที่เกี่ยวข้องอยู่ในวงการซึ่งได้นำเสนอสาเหตุของปัญหาไว้ดังนี้คือ

1. ขาดการลงทุน เนื่องจากต้นทุนการผลิตสูงมาก
2. ขาดแคลนผู้ผลิตที่มีทักษะและประสบการณ์ ผลงานจึงขาดคุณภาพ
3. กระบวนการผลิตต้องใช้เวลา และความพิถีพิถันมาก
4. ยังไม่ได้รับการสนับสนุนจากรัฐและสังคมอย่างเพียงพอ

(จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย และอรรถ ศรีสันติสุข, 2525. โครงการส่งเสริมสื่อมวลชนเพื่อเด็ก มูลนิธิเพื่อการพัฒนาเด็ก, 2525-เพปวิททัศน์ และ เส็ม หวังหวนแก้ว, 2525)

อย่างไรก็ตาม ยังไม่มีการศึกษาถึงสถานการณ์ของผู้ผลิตไทยว่ามีสภาพเป็นลักษณะอย่างไร มีปัจจัยการผลิตที่สำคัญอะไรบ้างและรายละเอียดของแต่ละปัจจัยเป็นอย่างไรในช่วงปัจจุบัน

ซึ่งในปัจจุบัน การผลิตรายการเด็กในประเทศไทย กลายเป็นธุรกิจและค่าเงิน การผลิตรายการแบบอุตสาหกรรมบันเทิง (Entertainment Industry) (สุทธาทิพย์ ศรีสุวรรณนท์, 2537) เช่นเดียวกับการผลิตภาพยนตร์การ์ตูนทางโทรทัศน์ทั่วโลก ไม่ว่าจะ เป็นในสหรัฐอเมริกา อังกฤษ ญี่ปุ่น ฯลฯ ก็ล้วนเป็นการผลิตแบบอุตสาหกรรมบันเทิงทั้งสิ้น (Halas, 1990) โดยส่วนใหญ่ก็มีจุดประสงค์การผลิตรายการเพื่อการค้าหรือธุรกิจ

ปัจจุบันด้วยความเจริญทางด้านเทคโนโลยี สภาพเติบโตทางเศรษฐกิจและการขยายตัวของธุรกิจโทรทัศน์ จึงเป็นช่องทางและแรงผลักดันให้เกิดผู้ค้าเงินธุรกิจการผลิต



ภาพยนตร์การ์ตูนขึ้นในประเทศไทย โดยในปัจจุบันได้มีบริษัทผู้ผลิตภาพยนตร์การ์ตูนเกิดขึ้น 2 บริษัท คือ บริษัท กันตนาแอนิเมชั่น จำกัด และบริษัท ไทยหวังฟิล์มโปรดักชั่น จำกัด ทั้งสองบริษัทเป็นบริษัทผู้รับผลิตรายการภาพยนตร์การ์ตูนให้กับบริษัทผู้ผลิตรายการภาพยนตร์การ์ตูนขนาดใหญ่ในประเทศสหรัฐอเมริกาและญี่ปุ่น โดยรับผลิตงานเป็นบางส่วนบางขั้นตอน เช่น งานการวาดภาพเคลื่อนไหวต่อเนื่องแทรกระหว่างภาพหลัก(Inbetweens) ซึ่งภาพวาดแอนิเมชันหลัก(Key Animation) จะส่งมาจากบริษัทผู้จ้าง การวาดภาพตัดเส้นแน่นอน (Clean Up) การลอกภาพลงแผ่นเซลล์(Tracing) และระบายสีลงเซลล์(Painting) ตามลำดับ สำหรับบริษัท ไทยหวังฟิล์มโปรดักชั่น ยังรับผลิตงานในขั้นตอนการถ่ายทำ อีกด้วย ซึ่งบริษัททั้งสองมีบุคลากรฝ่ายผลิตเป็นคนไทยแทบทั้งสิ้น แต่ทั้งสองบริษัทก็ยังไม่ได้มีการผลิตภาพยนตร์การ์ตูนสำหรับโทรทัศน์ในประเทศไทย

ในขณะที่ประเทศไทยยังไม่ได้มีการผลิตรายการภาพยนตร์การ์ตูนชุดเพื่อความบันเทิงสำหรับเด็กทางโทรทัศน์ได้เอง ภาพยนตร์การ์ตูนที่นำเสนอออกอากาศทางสถานีโทรทัศน์ในประเทศไทยจึงเป็นภาพยนตร์การ์ตูนที่นำเข้ามาจากต่างประเทศทั้งสิ้น แม้ว่าผลกระทบของภาพยนตร์การ์ตูนจากต่างประเทศที่มีต่อเด็กไทยจะมีอยู่บ้างพอสมควร และยังไม่ได้มีการศึกษาวิจัยยืนยันผลกระทบได้อย่างชัดเจน แต่เมื่อพิจารณาทางด้านคุณประโยชน์ของภาพยนตร์การ์ตูนโดยทั่วไปแล้ว นับว่ามีคุณประโยชน์มากต่อเด็กในสังคมไทย อีกทั้งรายการภาพยนตร์การ์ตูนยังเป็นรายการที่เด็กไทยชอบชมมากกว่ารายการสำหรับเด็กประเภทอื่นทั้งหมดที่ผลิตขึ้นภายในประเทศไทย จึงน่าจะมีการผลิตรายการภาพยนตร์การ์ตูนชุดเพื่อความบันเทิงสำหรับเด็กทางโทรทัศน์ขึ้นเองของประเทศไทย ทั้งนี้เพื่อตอบสนองความพึงพอใจของเด็กไทยและประโยชน์เพื่อการพัฒนาเด็กในสังคมไทย เนื่องจากการผลิตรายการภาพยนตร์การ์ตูนขึ้นเองภายในประเทศ โดยคนไทยสามารถจะควบคุม ตรวจสอบ คัดเลือก และสร้างสรรค์ให้มีความเหมาะสมสอดคล้องกับคุณลักษณะ และพัฒนาการของเด็ก รวมทั้งทัศนคติ และค่านิยม ตลอดจนวัฒนธรรมไทยได้มากกว่าการนำภาพยนตร์การ์ตูนเข้ามาจากต่างประเทศ ซึ่งภาพยนตร์การ์ตูนที่ผลิตจากประเทศใดก็มักจะผลิตให้เหมาะสมกับผู้คน สังคม และวัฒนธรรมของประเทศนั้น ๆ

โดยเฉพาะบริษัท กันตนา เอ็นเมชั่น จำกัด เป็น 1 ใน 8 บริษัทในเครือของ บริษัท กันตนา จำกัด ซึ่งเป็นบริษัทขนาดใหญ่อันดับหนึ่งที่ทำธุรกิจด้านโทรทัศน์ของประเทศไทยแบบครบวงจรนี้ ก็ได้มีความพยายามที่จะผลิตภาพยนตร์การ์ตูนเชิงอุตสาหกรรมเพื่อเผยแพร่และจำหน่ายทั้งในประเทศไทยและต่างประเทศเช่นกัน จึงอาจถือได้ว่าบริษัท กันตนา เอ็นเมชั่น จำกัด เป็นบริษัทเอกชนที่มีความพร้อมและมีศักยภาพอยู่ในระดับสูงกว่า บริษัท สถาบัน หน่วยงาน หรือองค์กรอื่น ๆ ทางด้านการผลิตรายการภาพยนตร์การ์ตูนชุดเพื่อความบันเทิงสำหรับเด็กทางโทรทัศน์ในประเทศไทย แต่ก็ยังมิได้มีการผลิตภาพยนตร์การ์ตูนชุดสำหรับเด็กขึ้นเพื่อเผยแพร่แก่เด็กไทยทางโทรทัศน์ของประเทศไทยเลย แม้ว่า จะได้ก่อตั้งขึ้น และมีการเตรียมการผลิตมาตั้งแต่ราวปี พ.ศ. 2530 จนถึงปัจจุบันยังไม่สามารถดำเนินการให้แล้วเสร็จให้เห็นอย่างเด่นชัดเป็นรูปธรรม จึงน่าจะมีปัจจัยที่เป็น ปัญหาและอุปสรรคของการผลิตภาพยนตร์การ์ตูนทางโทรทัศน์ขึ้นภายในประเทศมากกว่าที่ได้มีการศึกษาและวิเคราะห์กันไว้ดังที่ได้มีการตั้งข้อสังเกตไว้

ดังนั้น ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาถึงสถานภาพ ปัญหาอุปสรรคและความเป็นไปได้ของการผลิตรายการภาพยนตร์การ์ตูนชุดเพื่อความบันเทิงสำหรับเด็กทางโทรทัศน์ของประเทศไทยในปัจจุบัน โดยเฉพาะกรณีของบริษัท กันตนา เอ็นเมชั่น จำกัด ซึ่งการศึกษาถึง สถานภาพของผู้ผลิต ปัจจัยที่เป็นปัญหาอุปสรรคและมีอิทธิพลต่อกระบวนการผลิตภาพยนตร์การ์ตูนทางโทรทัศน์ของผู้ผลิตในประเทศไทยในปัจจุบัน เป็นสิ่งจำเป็นและควรทำการศึกษา เพื่อเป็นแนวทางนำไปสู่การแก้ปัญหา ส่งเสริมและพัฒนาการผลิตภาพยนตร์การ์ตูนชุดสำหรับเด็กทางโทรทัศน์ของประเทศไทยและนำไปใช้เพื่อการพัฒนาเด็กไทยให้เป็นอนาคตของชาติ ที่มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของสังคมไทยต่อไป

### ปัญหานำวิจัย

1. สถานภาพของการผลิตรายการภาพยนตร์การ์ตูนชุดทางโทรทัศน์ของผู้ผลิตในประเทศไทยในปัจจุบันเป็นอย่างไร

2. ปัญหาและอุปสรรคของการผลิตรายการภาพยนตร์การ์ตูนชุดทางโทรทัศน์ของผู้ผลิตในประเทศไทยในปัจจุบันประกอบด้วยปัจจัยอะไรบ้าง

3. ความเป็นไปได้ของการผลิตรายการภาพยนตร์การ์ตูนชุดทางโทรทัศน์ของผู้ผลิตในประเทศไทยในอนาคตเป็นอย่างไร

#### วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. ศึกษาสถานการณ์ปัจจุบันของการผลิตรายการภาพยนตร์การ์ตูนชุดทางโทรทัศน์ของผู้ผลิตรายการในประเทศไทย

2. ศึกษาและวิเคราะห์ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการผลิตและเผยแพร่รายการภาพยนตร์การ์ตูนชุดทางโทรทัศน์ของผู้ผลิตในประเทศไทย

3. สืบหาอุปสรรคของการผลิตและเผยแพร่รายการภาพยนตร์การ์ตูนชุดทางโทรทัศน์ของผู้ผลิตในประเทศไทย

4. สืบหาความคิดเห็นของผู้ที่เกี่ยวข้องถึงปัญหาอุปสรรคและความเป็นไปได้ของการผลิตและเผยแพร่รายการภาพยนตร์การ์ตูนชุดทางโทรทัศน์ของผู้ผลิตในประเทศไทย

#### ขอบเขตของการวิจัย

เนื่องจากประเทศไทยยังไม่มีการผลิตรายการภาพยนตร์การ์ตูนชุดสำหรับเด็กทางโทรทัศน์อย่างเป็นทางการให้เห็นเป็นรูปธรรมมาก่อน ผู้วิจัยจึงกำหนดขอบเขตของการวิจัยไว้ดังนี้คือ

1. การวิจัยครั้งนี้ มุ่งศึกษาเฉพาะการผลิตในแบบรายการภาพยนตร์การ์ตูนชุดทางโทรทัศน์ที่ผู้ผลิตไทยผลิตหรือเตรียมการผลิตเท่านั้น ไม่รวมถึงรายการภาพยนตร์การ์ตูนจากต่างประเทศที่ฉายอยู่ในปัจจุบัน

2. การวิจัยครั้งนี้ มุ่งศึกษาเฉพาะการผลิตรายการภาพยนตร์การ์ตูนทางโทรทัศน์เท่านั้น ไม่รวมถึงภาพยนตร์การ์ตูนสำหรับฉายในโรงภาพยนตร์ ภาพยนตร์การ์ตูนที่ผลิตขึ้นเพื่อการรณรงค์ ภาพยนตร์การ์ตูนสั้นตอนเดียวจบ และภาพยนตร์การ์ตูนโฆษณา



3. การวิจัยครั้งนี้ มุ่งศึกษาภาพยนตร์การ์ตูนเฉพาะเทคนิคเซล เอนิเมชัน (Cel Animation) เป็นหลัก และภาพยนตร์การ์ตูนที่นำเทคโนโลยีคอมพิวเตอร์มาประยุกต์ใช้เป็นบางส่วนบางขั้นตอนเท่านั้น ไม่รวมถึงภาพยนตร์การ์ตูนที่ใช้เทคนิคและกลไกส่วนใหญ่หรือทั้งหมดด้วยคอมพิวเตอร์ (Computer Animation) และเทคนิคอื่นๆ เช่น เอนิเมชันหุ่น (Cray or Model Animation) ฯลฯ เป็นต้น

#### นิยามศัพท์

##### ภาพยนตร์การ์ตูน

หมายถึง ภาพยนตร์ที่ผ่านกระบวนการผลิตด้วยเทคนิคเซล เอนิเมชัน (Cel Animation) จากภาพถ่ายเส้นระบายสีเป็นภาพที่เลียนแบบคน สัตว์ และสิ่งของ ตลอดจนธรรมชาติต่าง ๆ เพื่อถ่ายทอดความหมายเรื่องราวที่ถ่ายทอดปรากฏเป็นภาพที่มีการเคลื่อนไหวคล้ายคลึงกับธรรมชาติ พร้อมกับเสียงประกอบต่าง ๆ

##### ภาพยนตร์การ์ตูนชุดทางโทรทัศน์

หมายถึง ภาพยนตร์การ์ตูนที่ผลิตขึ้นเป็นตอน ๆ มีความยาวประมาณ 10-30 นาที ต่อตอนเรื่องราวจะจบในตอนหรือไม่ก็ได้ แต่ต้องมีความต่อเนื่องหรือเป็นเรื่องเดียวกัน ซึ่งภาพยนตร์การ์ตูนชุดหนึ่งจะยาวกี่ตอนก็ได้ โดยกระบวนการผลิตเป็นกระบวนการผลิตแบบเทคนิคเซล เอนิเมชัน ลงบนฟิล์มภาพยนตร์ (Film) และนำไปบันทึกเป็นสัญญาณภาพและเสียงในรูปของวิดีโอเทป เพื่อเผยแพร่ออกอากาศทางโทรทัศน์



ภาพยนตร์การ์ตูนชุด  
รายการทางโทรทัศน์  
ของประเทศไทย หมายถึง รายการภาพยนตร์การ์ตูนชุดที่ผลิตขึ้นเองโดย  
คนไทยในประเทศไทย เผยแพร่ออกอากาศอย่าง  
ต่อเนื่องทางสถานีโทรทัศน์ในประเทศไทย  
และมีกลุ่มเป้าหมายคือ เด็กไทยเป็นหลัก

สถานภาพของผู้ผลิต หมายถึง ลักษณะของวัตถุประสงค์ นโยบายและจุด-  
ประสงค์ขององค์กรในการผลิตรายการ  
สภาพและลักษณะของปัจจัยทั้งหมดที่ใช้เพื่อ  
การผลิตรายการ ขั้นตอนและวิธีการผลิต  
ตลอดจนคุณภาพและปริมาณของรายการที่  
ผลิตได้

ปัญหาและอุปสรรค หมายถึง ลักษณะของปัจจัย หรือองค์ประกอบต่าง ๆ  
ที่อาจมีอิทธิพล หรือเป็นสาเหตุที่ทำให้ไม่  
มีการผลิตรายการภาพยนตร์การ์ตูนชุดเพื่อ  
เผยแพร่ทางโทรทัศน์โดยคนไทยภายในประ-  
เทศ หรือมีแต่มีการผลิตในปริมาณน้อยและ  
มีคุณภาพค่อนข้างต่ำ

ความเป็นไปได้ในการผลิต หมายถึง โอกาสที่ผู้ผลิตในประเทศไทยจะมีสถานภาพ  
ปัจจัยการผลิตและการตลาดที่เหมาะสมและ  
เอื้อต่อการดำเนินการผลิตหรือดำเนินธุรกิจ  
ได้อย่างมั่นคงต่อเนื่อง

การผลิตแบบระบบธุรกิจอุตสาหกรรม หมายถึง การผลิตรายการโดยผู้ผลิตมีวัตถุประสงค์  
ประสงค์เพื่อธุรกิจเป็นหลัก มีการจัดระบบ  
การผลิตและการตลาดโดยคำนึงถึงหลักของ

เศรษฐศาสตร์ มีการผลิตได้คุณภาพอยู่ในระดับ  
สูงและปริมาณมาก และมีการจัดการจำหน่าย  
อย่างเป็นระบบและกว้างขวาง

#### ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. เพื่อนำผลการวิจัยที่ได้ไปใช้เป็นประโยชน์ต่อการวางแผนการผลิตรายการ  
ภาพยนตร์การ์ตูนชุดทางโทรทัศน์สำหรับเด็ก ของหน่วยงานรัฐและเอกชนที่มีบทบาทหน้าที่ที่  
เกี่ยวข้องกับการพัฒนาเด็ก
2. เพื่อนำผลการวิจัยที่ได้ไปใช้เป็นประโยชน์ในการวางแผนทางการสนับสนุน  
ส่งเสริมการผลิตรายการภาพยนตร์การ์ตูนชุดทางโทรทัศน์ขึ้นภายในประเทศของหน่วยงาน  
ของรัฐและเอกชนที่มีบทบาทหน้าที่ที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาเด็ก
3. เพื่อนำผลการวิจัยที่ได้ไปใช้ประโยชน์ในการกำหนดเป็นข้อเสนอนโยบาย  
เพื่อพัฒนาและแนวทางการเรียนการสอนวิชา การผลิตรายการภาพยนตร์การ์ตูน  
(Animation Production) ในสถาบันการศึกษาที่เกี่ยวข้อง

ศูนย์วิทยทรัพยากร  
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย